

Список використаних джерел

1. **Александрова О. С.** Конкуренція як принцип суспільного розвитку: соціально-філософський аналіз : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03 / О. С. Александрова. – Сімф., 2004. – 11 с.
2. **Алиев З. Т.** Конкурентоспособность России в условиях глобализации и формирование государственной конкурентной политики: дис. ... канд. полит. наук : 23.00.02 / Алиев Заур Табризович. – М., 2009. – 206 с.
3. **Березовский В. И.** Математическое понимание истории и технический прогресс / В. И. Березовский. – Иркутск. : Редакц.-издат. центр ИГУ, 2006. – 234 с.
4. **Бехтерев В. М.** Избранные работы по социальной психологии / Бехтерев В. М. – М. : Наука, 1994. – 400 с.
5. **Ершов В. А.** Агональное как предмет социально-философского исследования : дис. ... канд. филос. наук : 09.00.11 / Ершов Валерий Анатольевич. – М., 2007. – 152 с.
6. **Князев С. Н.** Основы государственного управления : учеб. пособие / С. Н. Князев, Н. Б. Антонова. – Минск : Акад. упр. при Президенте Республики Беларусь, 2008. – 480 с.
7. **Летунова О. В.** Конкуренция как тип агональной деятельности (социально-философский анализ) : дис. ... канд. филос. наук : 09.00.11 / Летунова Ольга Владимировна. – Красноярск, 2006. – 164 с.
8. **Нікіфорова І. І.** Вплив економічної конкуренції на функціонування та розвиток політико-адміністративної системи держави / І. І. Нікіфорова // Теорія та практика держ. упр. – 2012. – № 4. – С. 188 – 193.
9. **Рохмистров С. Н.** Социологическая концепция конкуренции (управленческий аспект) : дис. ... д-ра социол. наук : 22.00.08 / Рохмистров Станислав Николаевич. – М., 2001. – 320 с.
10. **Шапошников Н. Л.** Социальная конкуренция в жизненных стратегиях молодежи : автореф. дис. ... канд. социол. наук : 22.00.04 / Н. Л. Шапошников. – Ростов н/Д., 2008. – 21 с.
11. **Элиас Н.** О процессе цивилизации / Элиас Н. ; [пер. с нем. А. Руткевич]. – М. ; СПб. : Университет. кн., 2001. – 332 с.
12. **Янгирова С. М.** Конкуренция и социальная адаптация в трансформирующемся обществе (социально-философский анализ) : автореф. дис. ... канд. филос. наук : 09.00.11 / С.М. Янгирова. – Уфа, 2006. – 24 с.
13. **Яровой А. В.** Социокультурные проекции агональности : автореф. дис. ... д-ра филос. наук : 24.00.11 / Яровой А. В. – Ростов н/Д., 2012. – 42 с.

Надійшла до редколегії 09.07.13

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 35. 072.3

Наталія СКРИПЧЕНКО
Томаківська районна рада

ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Досліджується сучасний стан реалізації державної регіональної політики в Україні. Обґрунтовується необхідність запровадження в державну регіональну політику такого адаптаційного підходу, як стратегічний менеджмент, для забезпечення стійкого регіонального розвитку. Пропонуються концептуальні висновки щодо інтегрування стратегічного менеджменту в державну політику для забезпечення стійкого регіонального розвитку з урахуванням європейського досвіду.

Ключові слова: державна регіональна політика, стійкий регіональний розвиток, публічне адміністрування, стратегічний менеджмент, ефективність, результативність, просторовий розвиток.

Наталія Скрипченко. **Использование стратегического менеджмента для обеспечения устойчивого регионального развития**

Исследуется процесс реализации государственной региональной политики в Украине. Обосновывается необходимость внедрения в государственную региональную политику такого адаптационного подхода, как стратегический менеджмент, для обеспечения устойчивого регионального развития. Предлагаются концептуальные выводы относительно интегрирования стратегического менеджмента в государственную политику

для забезпечення устійчивого регіонального розвитку с учетом европейского опыта.

Ключевые слова: государственная региональная политика, устойчивое региональное развитие, публичное администрирование, стратегический менеджмент, эффективность, результативность, пространственное развитие.

Nataliia Skripchenko. Use of strategic management for sustainable regional development

Modern trends in perspective development of local self-government and potential resource opportunities of communities are being examined in solving local problems on the basis of social mobilization. Approaches to the formation of adaptive mechanisms of the new management in the local self-government system are being justified to ensure society sustainable development.

Key words: sustainable development, local governments, local community, community development, social mobilization, connection, interaction, relation.

Сучасний стрімкий суспільний розвиток та глобальні проблеми людства обумовили формування і закріплення в документах ООН концепції сталого розвитку, спрямованої на збереження природного й людського потенціалу для нинішнього і прийдешніх поколінь. Реалізація цієї об'єктивної потреби можлива за умови трансформаційних процесів перебудови соціальної природи самої людини і основних засад її суспільного життя, уміння людей активно брати участь у процесах життєзабезпечення, підтримуючи при цьому природну основу життєдіяльності. Тобто проблема стосується не лише економіки, а передусім свідомості, моралі, культури, у тому числі й управлінської. Для вирішення такого масштабного завдання необхідно подолати «еволюційний дисхроноз» – відставання адаптації систем державного управління та місцевого самоврядування від темпів змін і об'єктивних потреб забезпечення стійкого майбутнього [11]. Досвід європейських країн свідчить про послідовність реформування системи державного менеджменту шляхом визначення особливої ролі виробників політики в процесі реформ та застосування ефективних регуляторних і менеджерських підходів [6].

Актуальність сформульованої проблеми полягає в необхідності запровадження нових, адаптаційних підходів у державній політиці для забезпечення стійкого регіонального розвитку як базової основи реалізації національних інтересів держави з урахуванням практики європейських держав.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що в науковій літературі питання реформування національної системи управління за європейськими стандартами та сучасними концепціями належного врядування є активно досліджуваною. Зокрема, цю проблему розглядали В. Бакуменко, Н. Гончарук, С. Кравченко, В. Куйбіда, Н. Нижник, А. Павлюк, Л. Прокопенко,

М. Пухтинський, А. Ткачук, Ю. Шаров, Д. Шиманке та ін.

Підходи та напрями втілення політики стійкого розвитку на національному та регіональному рівнях, у тому числі з урахуванням зарубіжного досвіду висвітлювали у своїх працях такі вчені, як С. Бобилев, В. Данілов-Даніл'ян, Б. Данилишин, М. Дробноход, З. Герасимчук, Л. Зайцева, В. Кухар, К. Лосєв, Г. Марушевський, П. Мокєєнко, Т. Савостенко, Т. Перга, А. Тішков, А. Шапар, урядові дослідні організації та наукові центри.

Однак підходи до формування та втілення дієвої державної політики щодо забезпечення стійкого регіонального розвитку як основи реалізації національних інтересів держави та світового співтовариства досліджено не повною мірою.

Метою нашого дослідження є розробка нових адаптаційних підходів у державній політиці до забезпечення стійкого регіонального розвитку як базової основи реалізації національних інтересів шляхом виконання таких завдань: визначити перспективні напрями стійкого регіонального розвитку на підґрунті аналізу зарубіжного досвіду; дослідити нормотворчі ініціативи та законодавчі основи здійснення державної регіональної політики на національному рівні; сформувати концепцію підвищення ефективності державної політики для стійкого регіонального розвитку на базі синтезу досліджень з даної проблематики.

Загальнотеоретичні аспекти науки державного управління зумовлюють необхідність урахування в управлінських процесах державного будівництва й місцевого самоврядування вимог об'єктивних закономірностей та реальних можливостей суспільства й залежності системи управління: від об'єктивно обумовлених суспільних цілей, які виникають на певному етапі розвитку; рівня розвитку та характеру керованих об'єктів; наявних ресурсів і засобів, необхідних для здійснення управління; внутрішніх закономірностей функціонування і розвитку управління [4, с. 39].

Нова парадигма суспільного розвитку як об'єктивна необхідність спрямована на трансформацію матеріально орієнтованого суспільства на збалансоване духовно орієнтоване, з урахуванням нагальної вимоги збереження природного та людського потенціалу для нинішнього та прийдешніх поколінь. Концепція сталого розвитку передбачає втілення нового підходу, методології, націленої на «глобальну комплексну переоцінку та планування змін в усіх сферах життя (природи і людства) і на цій основі формувати упереджувальну збалансовану політику і програми конкретних заходів на відповідних рівнях державного

управління та місцевого самоврядування» [11, с. 25].

У сучасній науковій літературі до перспективних напрямів державної політики управління суспільними процесами розвитку на сучасному етапі поряд із реформуванням адміністративно-територіальної організації влади відносять також організаційно-функціональні аспекти з позиції реформаторських концепцій урядування в європейських країнах.

Нове розуміння місії державної політики щодо забезпечення стійкого регіонального розвитку охоплює всі суттєві тенденції реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, позначені впливом ідеї організації публічного адміністрування. Термін «публічна адміністрація» є досить поширеним на Заході і вживається для позначення всієї системи публічних інституцій та їх діяльності. При цьому стрижнем поняття «публічне» є «спільне, доступне для всіх, яке служить усім». З погляду права прикметник «публічне» дає можливість органічно поєднати державну й самоврядну адміністрації. А слово «адміністрація», яке походить від латинського *ministrare* («служити»), указує на підпорядкованість політичної влади, на служінні публічним інтересам як головному завданні в діяльності публічної адміністрації. На сучасному етапі державотворення поняття «державне управління» як методологічна основа не відповідає сучасному стану суспільного розвитку в ідеологічному плані та є недостатнім для змістового наповнення реалізації стратегічного курсу держави на демократію і європейські стандарти у сфері управління [2, с. 69]. Загалом поняття «публічна адміністрація» в адміністративному праві західних країн визначають як «організацію і діяльність органів та установ, підпорядкованих політичній владі, які забезпечують виконання закону, діють у публічних інтересах і наділені прерогативами публічної влади» [1, с. 32].

Центром політико-правових реформ завдяки підтримці Фонду «Євразія», Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та за інституційної підтримки Датського інституту з прав людини розроблено проект концепції реформування публічної адміністрації в Україні. У концепції зазначається, що реформування публічної адміністрації є виконанням суспільного замовлення на ефективні, відповідальні та відкриті інститути виконавчої влади і територіального самоврядування, а відтак, на належне врядування. До інститутів публічного адміністрування віднесено органи й інші інституції, підпорядковані політичній владі у сфері забезпечення виконання закону та здійснення інших публічно-управлінських

функцій. Зокрема, це функціонування органів виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування на рівні села, селища, міста, а також запровадження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування [10].

Цілком логічно, що формування та реалізація державної політики в напрямі забезпечення стійкого регіонального розвитку потребує нових адаптаційних підходів з урахуванням досвіду діяльності органів публічного адміністрування в європейських країнах.

Традиційно діяльність у сфері управління була орієнтована на завдання (функції) та витрати (видатки). Такий підхід використовувався для досягнення певної мети, орієнтованої на кінцевий показник – «output». При цьому не ставилося питання про результати та ефект. У країнах ЄС підходи в управлінській діяльності докорінно змінилися: взято вектор орієнтації на ефективність, що позначається впливом програм зі сприяння, що здійснювались через структурні фонди ЄС. Відтоді подібний підхід сформувався й у законодавчій діяльності стосовно оцінки впливів – «impact assessment».

Теоретичні концепції управління та врядування змінювались під впливом часу та ґрунтувались на політичних ідеалах суб'єктів публічної влади. Так, у Західній Європі 1970-х рр. домінували цілі підвищення ефективності та посилення демократичних принципів (залучення громадян, місцеве самоврядування), тоді як у 1990-х рр. у межах концепції Нового публічного врядування (New Public Management) йшлося передусім про результативність та приватизацію. У більшості країн Європи модернізація систем публічного адміністрування здійснювалась у напрямках структурних реформ з децентралізацією повноважень органів управління, запровадженні підходів, що практикуються в економіці підприємств (так званого менеджризму), з особливим акцентом на ефективність і віддачу та посилення самостійності організаційно-структурних підрозділів (так званих агенцій – agencies).

У сучасній Європі серед цілей публічного адміністрування, яких необхідно досягати в майбутньому, визначено як основну надання якісних послуг громадянам та відповідне реагування на суспільні запити й потреби в майбутньому. Окрім цього виокремлюються також необхідність підвищення результативності й дієвості, децентралізації адміністративних послуг, посилення демократичного принципу (демократія участі), внесок у консолідацію бюджету.

Досвід різних країн свідчить, що діяльність центральних органів

управління може стати більш ефективною завдяки стратегії реформування, а саме децентралізації, унаслідок чого акцент переноситься на стратегічний аспект діяльності – орієнтацію політики і реформ у сфері управління на вимоги майбутнього. При цьому ухвалення законів на центральному рівні у сфері діяльності публічного адміністрування пропонується сприймати як рамкові, або такі, що обмежуються основними або типовими ситуаціями та основними сферами і не містять детальних урегулювань. Доцільним вбачається здійснення власної нормотворчої діяльності з конкретних питань чи напрямів на регіональному, місцевому рівнях (наприклад, в освітній чи соціальній сферах, у галузі охорони здоров'я, сприяння сільськогосподарському чи промислового розвитку) [3, с. 34 – 42].

Відповідно до рекомендацій експертів, підготовлених у рамках проекту партнерства Канада – Україна «Регіональне врядування та розвиток» в Україні ефективність нової державної стратегії формування регіональної політики залежить:

- від наявності закону про регіональний розвиток, який би відповідав європейським принципам;
- домінування інтегрованого територіального підходу замість галузевого до врядування на центральному й регіональному рівнях;
- стабільності інституційних рамок регіонального розвитку;
- наявності відповідних економічних інструментів для спрямування та стимулювання регіонального розвитку;
- наявності середньострокової та довгострокової стратегій просторового планування, спрямованих на економіко-соціальне згуртування та стійкий розвиток;
- наявності законодавчих засад і фінансових стимулів для подальшої децентралізації й делегування повноважень з центрального рівня на місцевий та злиття місцевих органів влади.

Висновки досліджень стосовно питань регіональної політики та регіонального врядування в Польщі, Словаччині та Угорщині базувались на необхідності комплексного законодавчого забезпечення, підкріпленого децентралізацією регіонального врядування; наявній результативній системі менеджменту на національному та регіональному рівнях; фінансовій підтримці, зокрема спеціальних інструментів, фінансовій координації, фіскальній децентралізації [6, с. 9].

Цілями регіональної політики ЄС на 2007 – 2013 рр. визначені: конвергенція, регіональна конкурентоспроможність та зайнятість, європейська територіальна кооперація. Регіональна економіка розглядається в стратегічних документах країн ЄС як саморегульована система, здатна вирівнювати надмірні

диспропорції соціально-економічного розвитку й позитивно вирішувати внутрішні проблеми комплексного розвитку територій. Водночас опрацювання окремих питань регіонального розвитку (у тому числі досягнення сталого просторового розвитку, облаштування територій тощо) потребує додаткових коштів, зокрема зі структурних фондів ЄС. Додаткового фінансування та цільової фінансової підтримки потребує і розвиток проблемних (периферійних, депресивних) територій, освоєння перспективних територій, поліпшення екологічної ситуації на місцях. Зовнішня (від різних фондів) допомога застосовується для вирішення спільних завдань кількох регіонів – розбудови транспортних комунікацій, освоєння родовищ корисних копалин, вирішення спільних екологічних проблем та інших, що стосуються просторового розвитку.

Останнім часом країни ЄС вдаються до послаблення впливу регуляторних структур на соціально-економічний розвиток регіонів. Так, на початку світової фінансової кризи (2008 – 2009 рр.) Єврокомісія у прискореному темпі спрямовувала кошти регіональних структурних фондів у проблемні регіони для недопущення радикального падіння рівня виробництва. У цей період регіони ЄС, які мали право на допомогу структурних фондів, отримували кошти на розвиток інфраструктури, створення нових робочих місць, підтримку суб'єктів малого підприємництва і прискорене впровадження інновацій [15].

На період 2014 – 2020 рр. Єврокомісія пропонує дещо скоротити бюджет реалізації регіональної політики. Одночасно пропонується деякі новації, які мають посилити роль програм підтримки конкурентоспроможності, поряд із програмами єднання (конвергенції, згуртування), які, в основному, спрямовані в регіони й міста нових країн-членів ЄС. Найбільш контроверсійною пропозицією є новий запропонований принцип «макрокондиціональності» – залежності виплат структурних фондів від дотримання національними урядами макроекономічних показників, що гарантують стабільність економіки ЄС.

Отже, у країнах ЄС ідеться про остаточний відхід від політики тотального фінансового патерналізму центру щодо регіонів. Особливо важливою тенденцією є відхід від практики регулярного надання гарантованих обсягів державної фінансової підтримки, заміна такого підходу на створення в регіонах дієвих економічних стимулів щодо активізації місцевої економічної ініціативи, саморозвитку регіонів [14].

Аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що публічне

адміністрування зазнає постійних змін під впливом суспільного та економічного оточення з орієнтацією на вимоги майбутнього, тобто стратегічне керівництво сферою управління стає неодмінною вимогою часу.

У науковій літературі розуміння терміна «стратегічний менеджмент» визначається як діяльність, пов'язана з постановкою цілей і завдань організації та підтриманням відносин між організацією й оточенням, які дають змогу їй досягти визначених цілей, відповідають її внутрішнім можливостям і забезпечують її пристосованість до зовнішніх умов. Цей процес включає три основні компоненти: аналітичне формулювання корпоративної стратегії, розвиток управлінських здібностей та управління змінами. Отже, стратегічне планування – аналітичний процес (відповідає на запитання «що робити?»), а стратегічний менеджмент – організаційний процес («як робити?» і «хто це буде робити?»). У подальшому термін «стратегія» набув нового поштовху для розгляду й тлумачення в контексті конкурентного середовища, тобто будь-який досягнутий організацією результат обумовлений вибором стратегії для забезпечення конкурентної переваги та виконаним позиціонуванням. Відповідно стратегічний менеджмент усе частіше почали розглядати як управління на основі конкурентних переваг та адекватного реагування на зміни зовнішнього середовища [12, с. 23].

На сучасному етапі в Україні базовими документами, що визначають основні засади здійснення державної політики щодо регіонального розвитку, є Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної політики» від 25 травня 2001 р. (далі Концепція) та Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. № 1001 «Про державну Стратегію регіонального розвитку на період до 2015 р.» (далі Стратегія) [8; 9].

З часу прийняття Концепції відбулися значні зміни в суспільно-політичному житті країни, що потребують урахування впливу ринкової конкуренції та світової економіки, подолання відставання України від європейських країн за показниками якості життя, удосконалення системи правового, інституційного забезпечення формування та реалізації державної політики щодо регіонального розвитку. Такий стан справ слугував передумовою для розробки проекту нової Концепції державної регіональної політики (2008 р.) [5].

Аналогічна ситуація простежується й щодо запровадження чинної Стратегії. Так, станом на 2012 р. виникає потреба в коригуванні цілей стратегічного розвитку регіонів відповідно до

нових умов господарювання в посткризовий період; системних змін, що очікуються в соціально-економічній сфері регіонального розвитку до 2020 р.; нових стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України (з урахуванням тенденцій формування нової регіональної політики ЄС). У чинній Стратегії зазначено такі складові механізми реалізації, як нормативно-правове та інституційне забезпечення; організаційне забезпечення (угоди, програми подолання депресивності, державні цільові програми, регіональні Стратегії розвитку, програми соціально-економічного та культурного розвитку); фінансування та науково-методичне забезпечення. Практика регіонального розвитку свідчить про низьку ефективність унормованих чинних інструментів через недостатність нормативно-правового та інституційного забезпечення механізмів її реалізації. За станом на червень 2012 р. не прийняті закони України «Про державне стратегічне планування» та «Про засади державної регіональної політики». Простежується уповільнення процесу укладання угод щодо регіонального розвитку. На червень 2012 р. укладено лише 7 регіональних угод між відповідними обласними радами та Кабінетом Міністрів України. Програми подолання депресивного стану територій довели свою неефективність, насамперед через відсутність на практиці територій із законодавчо визначеним статусом «депресивна», що призводить до неможливості управління такою територією та вжиття заходів щодо активізації господарської діяльності на ній. Кількість державних цільових програм є надмірною. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії не містить конкретних вказівок на джерела ресурсів для здійснення проектів із досягнення визначених цілей (крім коштів бюджету), а також не вказується механізм використання коштів державного та місцевих бюджетів [13].

З огляду на нову редакцію проекту закону «Про засади державної регіональної політики», на нашу думку, недостатньо дієвими є економічні інструменти та фінансові стимули для реалізації регіональних стратегій розвитку [7]. Окрім того, документ мав би враховувати саме рамкові умови, спрямовані на саморозвиток регіонів на засадах стійкого розвитку через такі регуляторні напрями:

1) *створення дієвих економічних стимулів для просторового розвитку* щодо застосування форм публічно-приватного партнерства (взаємовигідні інтереси кількох регіонів), публічно-приватного партнерства в межах регіону та міжмуніципального об'єднання стосовно поліпшення якості отримуваних послуг та

розширення їх спектру з урахуванням зменшення техногенного навантаження на довкілля;

2) стимулювання та активізацію місцевої економічної ініціативи, спрямованої на диверсифікацію виробництва, у тому числі й організацію виробництва на базі нових технологій глибокої переробки або енергопродукування продуктів життєдіяльності; використання технологій, що дозволяють забезпечувати повторне використання непоновлюваних ресурсів; екологізацію процесів життєзабезпечення; самозайнятість людини через творчий розвиток її здібностей;

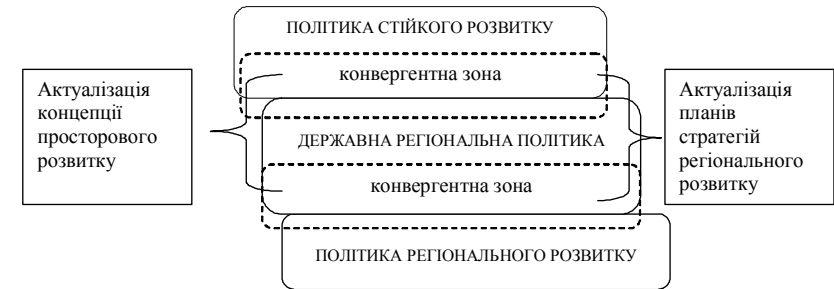
3) фінансову підтримку результативної системи менеджменту в публічному адмініструванні (фінансові стимули) шляхом конкурсного відбору проектів, які забезпечують актуалізацію стратегій регіонального розвитку.

Необхідність втілення принципів стійкого розвитку та запровадження у сферу публічного адміністрування мислення в ринкових категоріях з особливим акцентом на результат та ефективність вимагають нового бачення щодо місії державної політики для забезпечення стійкого регіонального розвитку – стратегічного мислення, бачення та спроможності, з урахуванням вимог майбутнього.

Узагальнення світових тенденцій розвитку, законотворчих ініціатив щодо основних засад державної регіональної політики, урахування практики публічного адміністрування та політики щодо управління й урядування в європейських державах свідчать про необхідність запровадження стратегічного менеджменту в державну регіональну політику для забезпечення стійкого регіонального розвитку.

Стратегічний менеджмент у регіональній політиці щодо забезпечення стійкого регіонального розвитку пропонується вважати як ефективне управління змінами шляхом запровадження стабільних інституційних рамок на законодавчому рівні щодо підвищення спроможностей публічного адміністрування досягати результатів, орієнтованих на віддачу (ефект); переходу до багатовимірності – органічного поєднання управління по вертикалі та по горизонталі за принципом конвергенції, спрямованого на консолідацію бюджету з урахуванням вимог майбутнього. Квінтесенцією такого підходу має стати конвергенція (наближення, сходження) міжсекторальних політик по вертикалі – стійкого розвитку, державної регіональної політики, політики регіонального розвитку; по горизонталі – конвергентної зони міжсекторальних політик з актуалізованими планами реалізації стратегій

регіонального розвитку та концепції просторового розвитку (рисунок).

Вертикальні та горизонтальні зв'язки в державній політиці для забезпечення стійкого регіонального розвитку

За допомогою таких наукових методів пізнання, як аналіз і синтез, дедукція, абстрагування, враховуючи сучасні перспективні напрями розвитку регіонального урядування в європейських країнах і сучасний стан державної політики регіонального розвитку, можна зробити певні узагальнення.

Аналіз зарубіжного досвіду щодо ефективності регіональної політики та забезпечення регіонального урядування свідчить про необхідність запровадження стратегічного менеджменту в державну політику для забезпечення стійкого регіонального розвитку як базової основи інтегрування національних інтересів держави та світового співтовариства. Нове бачення державної політики для забезпечення стійкого регіонального розвитку ґрунтується на необхідності забезпечувати об'єктивні потреби суспільного розвитку як такого, що не суперечить використанню підходів стратегічного менеджменту на концептуальних засадах і має певний алгоритм.

По-перше – необхідність втілення принципів стійкого розвитку та входження у сферу публічного адміністрування мислення в ринкових категоріях з особливим акцентом на результат та ефективність вимагають нового бачення місії державної політики – стратегічного мислення, спроможності, яка уособлюється в такому підході, як управління в контексті конкурентного середовища та адекватного реагування на зміни зовнішнього середовища.

По-друге – закон, який би визначав основні засади державної регіональної політики, мав би враховувати саме рамкові умови,

спрямовані на саморозвиток регіонів на засадах стійкого розвитку. Базовими рамковими умовами пропонуються такі напрями державної політики: 1) створення дієвих економічних стимулів для просторового розвитку; 2) стимулювання та активізація місцевої економічної ініціативи з урахуванням принципів стійкого розвитку; 3) фінансова підтримка результативної системи менеджменту в публічному адмініструванні (фінансові стимули) для актуалізації стратегій регіонального розвитку.

По-третє – квінтесенцією такого підходу має стати конвергенція (наближення, сходження) як по вертикалі (міжсекторальних політик – стійкого розвитку, державної регіональної політики, політики регіонального розвитку), так і по горизонталі (конвергентної зони міжсекторальних політик з актуалізованими планами реалізації стратегій регіонального розвитку та концепції просторового розвитку).

Результати досліджень доводять необхідність подальшої розробки нових адаптаційних підходів у державній політиці для посилення спроможностей публічного адміністрування як об'єктивної потреби забезпечення результативної політики стійкого регіонального розвитку.

Список використаних джерел

1. **Административное** право зарубежных стран : учебник / под ред. А. Н. Козырина, М. А. Шатиной. – М. : Спарк, 2003. – 464 с.
2. **Адміністративна** процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / автор-упорядник В. П. Тимошук. – К. : Факт, 2003. – 496 с.
3. **Адміністративна** реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. – Д. : Монолит, 2009. – 384 с.
4. **Державне** управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельник. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2004. – 342 с.
5. **Концепція** державної регіональної політики від 27.02.2008 : проект. – Режим доступу : www.ua.convdocs.org/docs/index-196201.
6. **Ніжнянські В.** Формування політики регіонального розвитку / В. Ніжнянські, Т. Потканські, П. Сегварі ; пер. з англ. С. Соколик, Л. Ільченко-Сюви. – К. : К.І.С., 2007. – 165 с.
7. **Про засади** державної регіональної політики : проект Закону України 2013 р. – Режим доступу : www.govfor.com/analitika/376/379.
8. **Про затвердження** Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2006 р. № 1001. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
9. **Про Концепцію** державної регіональної політики : Указ Президента України 25 трав. 2001 р. № 341/2001 // Офіц. вісн. – 2001. – № 22.

10. **Проект** Концепції реформування публічної адміністрації в Україні / Центр політико-правових реформ. – Режим доступу : www.pravo.org.ua/files/administr/Konceptsiya_reform_publ_admin_2.doc.

11. **Сталий** розвиток суспільства : навч. посіб. / А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета [та ін.]. – К. : ПРООН : АМУ, 2011. – 346 с.

12. **Стратегічний** менеджмент : навч. посіб. / Г. І. Кіндрацька. – К. : Знання, 2006. – 366 с.

13. **Щодо удосконалення** державної Стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року: аналіт. зап. – Режим доступу : www.niss.gov.ua/articles/875.

14. **Commission** lays foundations to boost impact of cohesion investments after 2013. – Access mode : www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1159&forma.

15. **EU Regional** policy: post-crisis reality / О. Mrinska. – Access mode : www.regionalnyaktsenty.blogspot.com/2012/02/blogpost_20.html.

Надійшла до редколегії 17.10.13

УДК 37.014.5

Віктор ШВИДУН

*Національна академія державного управління
при Президентові України*

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ПІСЛЯДИПЛОМНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА» В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНІХ СИСТЕМ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Аналізуються різні підходи європейських та українських учених до трактування поняття «післядипломна педагогічна освіта» та типології такої освіти в контексті розробки понятійно-термінологічного апарату теорії педагогіки в умовах модернізації системи державного управління післядипломною педагогічною освітою.

Ключові слова: післядипломна педагогічна освіта, підвищення кваліфікації, типологія, реформування, безперервна освіта.

Виктор Швидун. Анализ понятия «последипломное педагогическое образование» в контексте интеграции образовательных систем: государственно-управленческий аспект

Анализируются разные подходы европейских и украинских ученых к трактованию понятия «последипломное педагогическое образование» и

© Швидун В. М., 2013